

عکسی اقتصادی و بازرگانی خارجی انگلستان

کشاورزی :

oooooooooooo

علی رغم تراکم زیاد
جمعیت و صنعتی بودن این کشور
و همچنین تأمین بخش عمدات از
نیازهای غذایی آن از طریق
واردات، مع هذا کشاورزی از
مهترین بخش‌های انگلستان به شمار می‌رود و با وجود اینکه سهم
نیروی کار شاغل در بخش کشاورزی نسبت به همین سهم در سایر
کشورهای صنعتی کمتر است، مع ذلک بهره‌وری بسیار بالا و آب و هوای
مساعد موجب گردیده تا تولیدات کشاورزی بیش از $\frac{2}{3}$ مایحتاج
داخلی این کشور را تأمین نماید و قابلیت تولید بیش از $\frac{4}{5}$
برابر محصولاتی که در آب و هوای معتدل به عمل می‌آید را دارد
باشد. خاک مناطق مرتفع در انگلستان اغلب کم عمق و ضعیف بوده و
مناسب کشاورزی نمی‌باشد. دربیشتر نواحی، کشاورزان صرفما "در
دره‌ها و زمینهای پست" - که دارای خاک غنی و عمیقت‌تری است -
اقدام به کشاورزی نموده‌اند. تقریباً تمام زمینهای پست
انگلستان به استثنای مقدار کمی بوتهزار و جنگل زیرکشت قرار

دارند و زمینهای مزروعی تمام نواحی کشور (به استثنای شهرها و تأسیسات صنعتی) را پوشانده است . با درنظرگرفتن این وضع ، زمینهای قابل بهره برداری در این کشور به دو دسته کلی تقسیم می شوند : زمینهای مناسب کشاورزی و مراعع و جنگلها در مناطق کوهستانی ، اغلب زمینهای زیرکشت بسیار کوچک اند لیکن با پیوستن به چراگاهها ، بخش عمده‌ای از مناطق کوهستانی را تشکیل می دهند . در انگلستان همواره سعی شده است تا مزارع کوچک در مزارع بزرگتر ادغام شوند . در سال ۱۹۸۲ متوسط سطح زیرکشت مزارع ۱۱۸ هکتار (۱۲۹۲ کر)^(۱) بوده است که در حدود نیمی از ۲۴۲۳۰۵ واحد کشاورزی + قادر به ایجاد اشتغال تمام وقت برای حداقل یک نفر بوده اند . که از این میان حدود ۳۴۰۰۰ قطعه از زمینها (اندازه متوسط آنها ۲۳ هکتار) در ایرلند شمالی واقع گردیده است . بطورکلی در سالهای اخیر نسبت زمینهای کشاورزی - به کل مساحت در انگلستان - به دلیل اختصاص روزافزون آنها به اما مر خانه سازی و مسکن ، رو به کاهش بوده است بطوری که از ۷۷/۶ درصد در سال ۱۹۷۴ به ۷۶/۵ درصد در سال ۱۹۸۴ رسیده است و تنها در این سال سطح زمینهای کشاورزی ۲۰۰۰۰ هکتار نسبت به سال ۱۹۸۱ تقلیل یافته است . از طرف دیگر نیروی کار شاغل در بخش کشاورزی این کشور نیز در حال نقصان است اما به دلیل روند رو به رشد مکانیزه کردن و تخصص نمودن این بخش ، بهره وری در طبق مدت مذکور (۱۹۷۴ - ۸۴) به میزان ۶۵ درصد افزایش یافته است .

(۱) : یک هکتار (acre) جریب فرنگی معادل ۴۰۴۷ متر مربع می باشد .

جدول شماره ۱۲ - محصولات عمده کشاورزی در اعلافت اند در طبق سالهای ۱۹۸۴ تا ۱۹۸۶

محصول	سال	کمدم		
		سودا	سود	سود و سبز
طیور سازده	۱۹۸۶	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
طیور سازده	۱۹۸۵	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
طیور سازده	۱۹۸۴	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۸۶	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۸۵	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۸۴	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۸۳	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۸۲	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۸۱	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۸۰	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۹	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۸	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۷	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۶	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۵	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۴	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۳	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۲	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۱	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۷۰	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۶۹	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۶۸	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۶۷	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷
سرمهزار مکثیار	۱۹۶۶	۳۷۰	۳۵۷	۳۵۷

C.O.I., Britain 1988, op. cit., p. 227.

جدول شماره ۱۳ - جمیعت فعال در کشاورزی اندکسیت در طبق سالهای ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۶

سال	۱۹۷۵	۱۹۷۶	۱۹۷۷	۱۹۷۸
کل	۵۶۸۲۷	۵۶۴۰۵	۵۶۱۱۴	۵۶۳۲
جمعیت فعال از نظر اقتضادی :				
کل	۲۷۷۶۵	۲۷۶۴	۲۷۸۴	۲۷۸۴
کشاورزی	۷۱	۷۰	۷۱	۷۱
نیزد کشاورزی سهل جمعیت نیزد	۲/۲	۲/۲	۲/۲	۲/۲
ادرصد	۱۱۸۰	۱۱۸۵	۱۱۷۰	۱۱۸۴

FAO, Production Yearbook 1986, Vol. 40, FAO pub.

Apr. 1987 p.31.

بطورکلی از قریب ۲۸ میلیون نفر جمعیت فعال انگلستان در سال ۱۹۸۶ حدود ۲/۲ درصد و از کل جمعیت این کشور حدود ۱/۱ درصد در بخش کشاورزی فعالیت دارند در این میان $\frac{3}{5}$ اوقات کشاورزان به دامپروری اختصاص دارد و در سال ۱۹۸۲ برای هر سیزده هکتار تنها یک تراکتور وجود داشته است. جنگلداری و ماهیگیری نیز در انگلستان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بر طبق برآوردهای سال ۱۹۸۵ حدود ۹/۳ درصد از کل زمینهای این کشور از جنگل پوشیده بوده است - که ۱/۲ میلیون هکتار آن توسط کمیسیون جنگلداری اداره می‌شود. دولت انگلستان سعی دارد با توسعه و گسترش مستمر جنگلها از وابستگی خود به واردات چوب بکاهد. قابل توجه است که تولید داخلی چوب تنها پاسخگوی ۱۵ درصد از نیازهای داخلی این کشور است.

صيد داخلی در انگلستان $\frac{2}{3}$ از مایحتاج کشور را تأمین نموده و از منابع مهم اشتغال در بعضی از بنادر به حساب می‌آید. در پایان سال ۱۹۸۳، از مجموع ۲۲۳۱ فروند کشتی ماهیگیری در بنادر انگلستان، ۲۱۸۰ فروند از آنها در اسکاتلند بوده‌اند حال آنکه ۲۴۱۴ فروند نیز به صيد با تور اشتغال داشته‌اند. در ژانویه ۱۹۸۳ کشورهای جامعه اروپا به موجب توافقنامه‌ای حق صیادی تا محدوده دوازده مایلی انگلستان را به مدت ۲۵ سال به دست آوردند، و از طرفی در مورد اجرای سهمیه‌بندی و استانداردن مسودن سوراخهای تور نیز به توافق رسیدند. بر اساس این موافقنامه تا وکان صیادی انگلستان حق صيد در فواصل دور (مانند ایسلند) را ازدست داد. در سال ۱۹۸۶ در مجموع ۲۱۷۰۰ تن ماهی - به استثنای

ماهیهای قزل‌آلا و آزاد – صید شده است. لازم به یاد را وری است که پرورش ماهی قزل‌آلا و آزاد از مشاغل مهم در این کشور محسوب می‌شود. در این سال کل واردات ماهی نیز به ۴۱۵۰۰۰ تن بالغ گردید درحالی که میزان صادرات و صادرات مجدد ماهی در طی همین سال در مجموع به ۳۵۱۰۰۰ تن رسیده است.

از مشخصات مهم کشاورزی در انگلستان حرکت به سمت سرمایه‌بری بیشتر و کاهش نسبت فعالیتهای کشاورزی کار برابر است. در بین سالهای ۱۹۶۲ تا ۱۹۸۶، افزایش بهره‌وری نیروی کار بیش از ۶۰٪ افزده است. حال آنکه افزایش سرمایه‌گذاری نیز باعث افزایش سرمایه سرانه گردیده است.

بخش صنعت :

oooooooooooo

با وقوع انقلاب صنعتی انگلستان در قرن هیجدهم، کشاورزان متوجه کارخانه‌های بزرگ و معادن شدند و زمینهای بایر و مناطق کوهستانی کم جمعیت به نواحی صنعتی مبدل گردیدند. تا اواخر قرن نوزدهم و حتی سالهای اول قرن بیستم انگلستان بزرگترین کشور صنعتی جهان به شمار می‌رفت. لیکن، در این قرن بخصوص پس از جنگ بین الملل اول سه کشور صنعتی دیگر در جهان مطرح شدند که عبارت بودند از آمریکا، شوروی و آلمان. و به این ترتیب انگلستان رفتارهای سیاست جهانی خود را در عرصه صنعت ازدست داد. در فاصله بین دو میان جنگ جهانی تا اولین بحران نفتی در سال ۱۹۷۳، در نتیجه رشد و توسعه مستمر اقتصاد و بازرگانی

جهانی و به دلیل روابط ضعیف صنعتی در انگلستان و سطح بسیار پائین سرمایه‌گذاری نسبت به سایر رقبا و استراتژی‌های ضعیف بازاریابی در این کشور، زمینه‌ساز کاهش قدرت رقابت بین المللی و عملکرد ضعیف اقتصاد آن گردید. از زمان شروع رکود جهانی در سال ۱۹۷۴، بخش صنعت انگلستان شرایط را برای ورود به رقابت شدیدی که توسط صادرکنندگان سنتی و کشورهای صنعتی جدید به وجود آمده بود، بسیار دشوار یافت. پس از دومین بحران نفتی در سال ۱۹۷۹، این بخش با کاهش تولید و ضعف قدرت رقابت مواجه گردید.

در انگلستان نیز مانند سایر کشورهای توسعه یافته، ارتقاء سطح زندگی در چنددهه اخیر موجب افزایش تقاضا برای خدمات گردید که این امر موجب تمرکز فعالیتها در این بخش و درنتیجه افزایش سهم آن در تولید ناخالص داخلی و بالعکس کاهش سهم بخش صنعت شد. در سال ۱۹۸۶ بخش صنعت همراه با بخش خدمات و ساختمان در مجموع ۹۱ درصد از تولید ناخالص داخلی انگلستان را به خود اختصاص داده‌اند. در این سال سهم بخش صنعت از تولید ناخالص داخلی $\frac{2}{3}/24$ درصد بود. این بخش $\frac{2}{3}/24$ درصد از اشتغال را نیز در طی همین سال به خود اختصاص داده است بطوری که نزدیک به ۷۵ درصد از صادرات را در این سال کالاهای صنعتی و نیمه صنعتی^(۱) تشکیل داده‌اند که ارزش آنها نزدیک به دو برابر ارزش صادرات خدمات بوده است.

در انگلستان بخش عده تولیدات صنعتی توسط کارخانجات

(۱) : Manufactured & Semi-manufactured

(ساخته و نیمه‌ساخته)

بخش خصوصی صورت می‌گیرد و اگرچه قسمت اعظم صنایع آهن، فولاد و کشتی سازی تحت تملک بخش دولتی است با وجوداًین دولت انگلستان از سالها پیش در تلاش جهت محدودنمودن مالکیت دولتی بر صنایع این کشور می‌باشد. پس از رکورد سال‌های ۱۹۸۰-۸۱ سطح تولیدو تولید سرانه بخش صنعت و سوددهی آن افزایش یافت بطوری که در سال ۱۹۸۶ تولیدات این بخش ۱۱ درصد بیش از تولیدات سال ۱۹۸۱ بود و سوددهی خالص آن نیز از ۲ درصد در سال ۱۹۸۱ به ۷/۲ درصد در سال ۱۹۸۶ رسید هرچند اثرات نامطلوب رکود به حدی بود که تولید سالیانه در سال ۱۹۸۶ نتوانست به موقعیت سال ۱۹۷۹ دست یابد. افزایش بهره‌وری در سال‌های اولیه دهه ۱۹۸۰ باعث کاهش نیروی کار گردید بطوری که میزان اشتغال در این بخش از ۷/۲ میلیون نفر در سال ۱۹۷۹، به ۵/۹ میلیون نفر در سال ۱۹۸۲ رسید که این تعداد در نهایت به حدود ۵/۲ میلیون نفر در سال ۱۹۸۶ کاهش یافت. درنتیجه رکود جهانی اواخر دهه ۱۹۸۰ گروه صنایع بسوق، الکترونیک و مهندسی ابزارآلات نسبت به سایر صنایع آسیب‌کمتری را متحمل شدند بطوری که از سال ۱۹۸۲ به بعد نیز تولید این صنایع به صورتی با ثبات درحال افزایش بوده است.

صنایع شیمیایی انگلستان در میان کشورهای اروپایی مقام سوم و درجهان غیرکمونیستی رتبه پنجم را دارا می‌باشد. نزدیک به نیمی از تولیدات این صنعت به خارج از کشور صادر می‌شود بطوری که در سال ۱۹۸۶ نزدیک به ۲۳۰۰ میلیون پوند به تراز پرداختهای این کشور کمک نموده است. شرکت‌های نام صنایع

جدول شماره ۱۹۰- مطالعه عده در انگلستان و سوانح عده در اندیار این مطالعه درطی
۱۹۸۶- سالیان ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶

رشت عده	مواد میباشند و اینها معمدو	ساخت فنرها	مواد معدنی و فولادهای کاسو	لائم سری و مبندس	سیدس مکانیک	سازهای فلزی	واسطه نعلیمه موتوروی و فلکات	موایینها بیش و سایر تجهیزات	حمل و نقل	سازهای ایمنی و دندانهای	سازهای	السم کفشد و جرم	السم کفشد و جرم	کافکا، چابه و اندیارات	سایر ایندیارات صنعتی	سایر ایندیارات	تولید خاکستر	استخراج اسنایل	ساخت نویز	تولید نیترات	تولید نیترات	تولید نیترات		
۱۳۷۴	۱۴۷۱	۸۲/۲	۳۲۶	۷۰۵۹۹	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	۱۴۷۱	
۲۵۳	۱۸۲۱	۵۹/۸	۱۷۲	۱۲۷۸۰																				
۵۳۲	۱۲۶۷	۷۶/۶	۲۲۳	۳۷۷۸																				
۱۱۵۲			۷۶۱	۱۵۲۵۰																				
۱۸۷۱		۱۴۰/۴	۷۳/۱	۲۷۲																				
۸۸۸			۲۰۲	۳۰۲																				
۱۴۱۷		۱۳۱/۲	۷۶/۳	۵۵۳																				
۱۳۴۹			۱۳۶	۲۲۴																				
۱۶۴۰		۱۱۱/۲	۷۱/۱	۱۳۶																				
۱۰۷۸		۱۱۱/۵	۷۳/۱	۱۴۱۰	۲۷۳۶۲																			

شیمیا یو سلطنتی^(۱) "ICI" (پنجمین شرکت بزرگ شیمیا یو در جهان) حدود یک چهارم از کل تولیدات این صنعت را در این کشور بر عهده دارد. انگلستان بطور سنگین تولیدکننده مواد شیمیا یو صنعتی اساسی^(۲) از قبیل : مواد شیمیا یو معدنی و غیرمعدنی (قلیا یو) ، پلاستیک‌ها و انواع کود بوده است . اگرچه این بخشها هنوز هم در حدود ۴۵ درصد از کل تولیدات این صنعت را در انگلستان تشکیل می‌دهند لیکن در سال‌های اخیر تولید مواد شیمیا یو سوداً وربخصوص حشره‌کش‌ها و لوازم آرایش به مراتب از رشد بیشتری برخوردار بوده‌اند . در سال ۱۹۸۶ بیش از $\frac{1}{3}$ از مازاد بازرگانی خارجی مواد شیمیا یو از محل مواد دارویی بوده است . انواع مختلف الیاف مصنوعی نیز در انگلستان تولید می‌شود . انواع بسیار متنوع این الیاف با درنظر گرفتن نیازهای بازار و کاربردهای تخصصی آنها تولید می‌گردند که مهمترین آنها عبارتند از : الیاف ضدآتش و آنتی استیتیک^(۳) و پارچه‌های بافت‌نشده .

صناعت هواپیمایی انگلستان پس از صنایع هوایی ایالات متحده امریکا و شوروی در مقام سوم قرار دارد و از بزرگترین این صنایع در جهان محسوب می‌گردد . در سال ۱۹۸۶ در حد این بخش از صنعت هشت هزار میلیون پوند بوده است و این در حالی است که صادرات آن ۴۷۰۰ میلیون پوند و سهم آن در تراز پرداختهای این کشور به حدود دوهزار میلیون پوند بالغ گردیده است . بخش اعظم

(۱) : Imperial Chemical Industries

(۲) : Basic Industrial Chemicals

(۳) : ضد الکتریسیته ساکن)

این صادرات در نتیجه فعالیتهای آئروسپیس انگلستان^(۱) "BAe" بوده است. BAe سازنده اصلی بدنه هواپیما در انگلستان به شمار می‌رود بطوری که ارزش سفارشات دریافتی آن تنها در آغاز سال ۱۹۸۷ بالغ بر ۸۶۰۰ میلیون پوند بوده است. BAe از سازندگان مهم محصولات هواپیما یو، فضائی و الکترونیکی محسوب می‌گردد و ۲۰ درصد از کنسرسیوم صنایع ایرباس اروپا را در اختیار دارد. انگلستان دهین تولیدکننده بزرگ فولاد در جهان می‌باشد.

در سال ۱۹۸۶ تولیدکنندگان انگلیسی ۱۳/۱ میلیون تن فولادهای نهایی فولاد^(۲) تولید نموده‌اند که ۶۴ درصد از آن در بازار داخلی به فروش رسیده و مابقی صادر شده است. شرکت‌سهامی فولاد انگلستان (BSC) چهارمین شرکت بزرگ تولیدکننده فولاد در جهان است که تولیدات آن حدود ۲۵ تا ۸۰ درصد از کل تولید فولاد خام این کشور را تشکیل می‌دهد. در حال حاضر تولیدات فعلی این شرکت عبارتند از: ورق، قطعات سنگین، لوله و محصولات پذیرفته کارخانجات بخش خصوصی به ساخت فولادهای مهندسی و سایر اقلام تخصصی اشتغال دارند. محصولات صنایع فلزات غیرآهنی و میزان تولید آن در سال ۱۹۸۶ عبارتند از: الومینیوم (۲۷۶۰۰۰ تن فلز اولیه^(۳))؛ مس تصفیه شده (۶۲۰۰۰ تن فلز اولیه)؛ سرب تصفیه شده (۱۵۶۰۰۰ تن فلز اولیه)؛ روی (۸۶۰۰۰ تن فلز اولیه). تولید فلز اولیه عمده مبتنی به سنگهای معدنی تغليظ

(۱): British Aerospace

(۲): Finished Steel

(۳): Primary Metal

شده وارداتی " Concentrates " و دیگر فلزات تصفیه شده می باشد . انگلستان همچنین از تولیدکنندگان عمدۀ آلیاژهای ویژه - جهت تکنولوژی های پیشرفته - می باشد . فلز " تیتانیوم " و آلیاژهای آن که دارای کاربردهای بسیار زیادی در صنایع هواپیما یی ، نیروگاههای تولید برق و تولید نفت در دریای شمال دارد ، در مقیاس وسیعی تولید شده و به مصرف می رسد .

سفال سازی در انگلستان بطور عمدۀ در " استافورد شایر " متمرکز بوده و معمولاً از منابع خاک رس جنوب غربی کشور استفاده می تمايد . این کشور از مادرکنندگان بزرگ کائولن درجه سان می باشد . محصولات عمدۀ سفالی در انگلستان عبارتند از : ظروف چینی ، ظروف گلی و ظروف سفالین سنگ نما - که در مجموع ۵۴ درصد از تولید این صنعت را تشکیل می دهند . ظرف چینی انگلستان از مرغوبترین نوع آن در جهان است و بخش اعظم آن به خارج صادر می شود .

اگرچه تولیدات صنعت ساخت ماشین آلات کشاورزی در انگلستان - درنتیجه کاهش جهانی تقاضا - در دهه ۱۹۷۰ شدیداً تنزل نمود لیکن این کشور هنوز بزرگترین تولیدکننده تراکتور در اروپای غربی به شمار می رود و تولید این محصول $\frac{2}{3}$ از کل تولید تجهیزات کشاورزی آن را تشکیل می دهد . در سال ۱۹۸۶ ارزش کل تراکتورهای تولید شده در انگلستان بالغ بر ۱۱۵۴ میلیون پوند بوده است .

تقریباً " کلیه ماشین ابزارهای تولید شده در انگلستان به وسیله " صنایع مهندسی ، ساخت وسائط نقلیه و کالاهای فلزی "

خریداری می شود . رکود این بخشها تا سال ۱۹۸۳ باعث کاهش شدید فروش ماشین های ابزار در این کشور گردید .

در سال ۱۹۸۶ حدود ۷۶ درصد از فروش ماشین آلات نساجی به صورت صادراتی بوده است . (لازم به ذکر است که ابداعات جدیدی در ساخت این ماشین آلات در انگلستان ایجاد شده است که استفاده از سیستم های مختلف کامپیوتروی جهت رنگرزی و بافت و رسندگی از آن جمله است .)

تولید اتومبیل در انگلستان تقریبا " بطور انحصاری در اختیار چهار گروه عمدۀ می باشد که تولیدات آنها در مجموع ۹۶ درصد از کل تولیدات اتومبیل در این کشور را تشکیل می دهد این چهار گروه عبارتنداز : روور (۱) ، واکسال (۲) ، فورد و بیزو - تالبوت . ۴ درصد بقیه در اختیار تولیدکنندگان کوچکتری است که فعالیت های تخصصی تری دارند مانند جاگوار و رویزرویس .

انگلستان در زمینه کشتی سازی ساقه ای بسیار طولانی دارد و در حال حاضر نیز در زمینه ساخت ، تبدیل و تعمیر کشتی های تجاری و جنگی و دیگر انواع کشتی ، زیردریایی و قایق بسیار فعال می باشد . از فعالیت های عمدۀ این صنعت در انگلستان تأثیر نیازهای نیروی دریایی این کشور و تبدیل و ساخت کشتی های جنگی برای سایر کشورها است . استخراج نفت دریای شمال باعث بوجود آمدن صنعت ساخت سکوهای ثابت و نیمه شناور برای حفاری و ... گردید و در سال ۱۹۸۶ بیش از چهار هزار کارخانه و شرکت در زمینه های فوق فعالیت داشته اند .

(۱) : Rover

(۲) : Vauxhall

در سالهای اخیر علی‌رغم کاهش فعالیت صنعت نساجی در انگلستان، این صنعت‌هنوز هم از صنایع بزرگ‌این کشور به شمار می‌آید محصولات اصلی این صنعت شامل: انواع پارچه (با بافت‌های مختلف)، لباس، منسوجات خانگی و فرش است که اساساً "از پشم، پنبه و الیاف مصنوعی ساخته می‌شوند. صنعت نساجی در انگلستان مشتمل بر پنج هزار کارخانه می‌باشد که تعداد معددی شرکتهای بسیار بزرگ و تعداد زیادی کارخانه (کوچک و متوسط) تشکیل شده است. در انگلستان نیز مانند سایر کشورهای توسعه یافته، صنعت نساجی به دلیل تولید ارزان آن در کشورهای در حال توسعه آسیب‌دیده است لیکن استفاده از تکنولوژی پیشرفته این امکان را به وجود آورده تا نساجی انگلستان قدرت رقابت با این کشورها را داشته باشد.

سایر صنایع در انگلستان عبارتند از: صنایع ساخت اثاثیه و مبلمان، صنایع کاغذ و مقواسازی و صافی و گراورسازی، صنایع ساخت لوازم لاستیکی و پلاستیکی (تاپر و تیوب و انواع کابل و شیلنگ و تسمه‌های نقاله)، صنایع ساخت اسباب بازی و با لآخره جواهرسازی و ساخت ظروف طلا و نقره.

مشیدن:

xxxxxxxxxx

انگلستان از نظر معادن زغال سنگ بسیار غنی است و به دلیل مجاورت با دریا، حمل و نقل ذغال آنها بسیار آسان و کم هزینه می‌باشد. به علاوه اکثر معادن سارکدهای ضخیم در عمق بسیار کم قرار دارند. در گذشته محصول زغال سنگ این کشور به مراتب بیش

از امروز بوده است لیکن در سال‌های اخیر به دلیل پایان یافتن رگه‌های سطحی ، محصول تولیدی نیز روبه‌کاهش رفته است . معادن آهن نیز در این کشور اغلب در مجاورت معادن زغال سنگ قرار گرفته‌اند که این امر همواره به استخراج و تصفیه آنها کمک نموده است . سایر معادنی که در انگلستان وجود دارد عبارتند از : معادن مس ، سرب ، روی و قلع . اما از آنجا که تولید داخلی کفایاف نیازهای داخلی را نمی‌دهد انگلستان همه ساله مقادیر معتبر بسی از این مواد را از سایر کشورها وارد می‌نماید . به دلیل اهمیت تولیدات معادنی در انگلستان دولت کمک‌هایی را درجهت اکتشاف منابع و معادن جدید ارائه نموده است در سال ۱۹۸۵ تولید مواد معادنی غیرساختی جمعاً " به ۳۵۷ میلیون تن رسید که ارزش کل آن در حدود ۱۴۶۱ میلیون پوند بوده است همچنین در این سال تعداد کل شاغلین این بخش به ۳۶۰۰۰ نفر بالغ گردید .

خدمات :

xxxxxxxxxx

در انگلستان بخش خدمات و درآمد های حاصل از آن از اهمیت خاصی برخوردار است . در سال ۱۹۸۶ سهم این بخش ، از تولید داخلی داخلی ۶۴ درصد بوده و ۶۷ درصد از کل شاغلین رانیز در اختیار داشته است . حال آنکه این نسبتها در سال ۱۹۶۰، به ترتیب ۴۵ و ۴۸ درصد بوده است . در این کشور با زرگانی خارجی اقسام خدماتی نیز رشد زیادی یافته است بطوری که در سال ۱۹۸۶ درآمد خارجی حاصل از صادرات خدمات نزدیک به نصف ارزش صادرات بخش صنعت بوده است . تعداد شاغلین در این بخش (به استثنای سال‌های

۱۹۸۰ تا ۱۹۸۲) همواره درحال افزایش بوده است. از اوخردهم ۱۹۷۵ اشتغال در بخش خصوصی در مقایسه با بخش دولتی درحال افزایش بود که این روند عکس دهه ۱۹۶۰ و اوائل دهه ۱۹۷۰ است که بخش اعظم آن نیز درنتیجه سیاستهای دولت درجه محدودنمودن اشتغال دربخش دولتی میباشد. از دلایل عدمه افزایش اهمیت بخش خدمات افزایش درآمد واقعی مردم انگلستان بوده است. از میان سایر عوامل، افزایش تقاضا برای خدمات بانکی و گسترش تمایل به خریدمسکن در مقابل اجاره‌ان، تغییرات جمعیتی و افزایش تعداد سالخوردهان در ترکیب جمعیت و کاهش ساعت کار، رامیتوان نام برد. رشته‌های عدمه مربوط به خدمات عبارتند از: عدمه فروشی، تعمیرات، خرده فروشی، هتلداری و تأمین موادغذایی، حمل و نقل، خدمات پستی و ارتباطات، بانکداری، خدمات مالی و بیمه، مدیریت دولتی، آموزش، پزشکی و سایر خدمات بهداشتی، خدمات دامیزشکی و سایر خدماتی که جزئی بوده و خود قسمتی از خدمات فوق میباشد.

جدول شماره ۱۵- رشته‌های عدمه مربوط به خدمات و میزان اشتغال آنها در انگلستان طی سال

۱۹۸۶

کل خدمات	سایر خدمات	آموزش و بهداشت	دولتی (ادارات)	مدیریت خدمات بانکی	حمل و نقل، خدمات ارتباطات بانکی و خدمات مالی	پستی	تجزیه، ارائه و خدمات موادغذایی	منتهیا و تأمین موادغذایی	تعداد اثنا غلیم (هزار تنمر)	سهم از کل (درصد)
۱۴۴۹۵	۱۰۹۲	۲۹۷۲	۱۹۸۷	۲۲۰۳	۱۲۴۱	۴۴۰۳				
۶۷/۱	۷/۲	۱۳/۸	۹/۲	۱۰/۲	۶/۲	۲۰/۲				

اختلاف بین جمع کل و ریزاقلام درنتوجه گردیدن اعداد است.

C.O.I., Britain 1988, p. 333.

مأخذ:

از اواسط سال ۱۹۸۶ حدود چهار میلیون نفر در زمینه توزیع و رشته‌های مربوط به آن اشتغال داشته‌اند که این رقم حدود ۲۰ درصد از کل اشتغال در این کشور و حدود ۳۵ درصد از تعداد شاغلین بخش خدمات می‌باشد . در سال ۱۹۸۵ نزدیک به ۱۰۹۸۰۰۰ مورد از مشاغل در زمینه عمده فروشی و معاملات فعالیت داشته‌اند که کل فروش آنها در این سال (با احتساب فروش به سایر عمده فروشها) بالغ بر ۱۷۱۰۰۰ میلیون پوند بوده است . زمینه‌های اصلی فعالیت عمده فروشها در انگلستان عبارتند از : مواد غذایی و مشروبات : فراورده‌های نفتی : مواد صنعتی : کالاهای کشاورزی و دام و ماشین‌آلات صنعتی . بازارهای عمده فروشی مواد غذایی در لندن عبارتند از : بازار نیوکاونت گاردن (۱) ، بازار اصلی میوه و سبزیجات : بازار اسمیت‌فیلد (۲) ، بازار اصلی گوشت : و بازار بیلینگزگیت (۳) ، بازار اصلی ماهی .

در سال‌های اخیر رشد رشد فروش کل خرده فروشی در انگلستان نسبتاً " کند بوده است . بطوری که در ژوئن سال ۱۹۸۶ فروش کل خرده فروشی ، ۸ درصد بیش از سال ۱۹۸۵ بود . شبکه خرده فروشی در انگلستان شامل انواع مختلف فروشگاهها می‌باشد که به قرار زیر است : فروشگاه‌های زنجیره‌ای (۴) که دارای حداقل ده شعبه می‌باشند ; سوپرمارکتها یو (۵) که کالاهای مختلف را به فروش می‌رسانند ;

(۱) : New Covent Garden

(۲) : Smith Field

(۳) : Billingsgate

(۴) : Multiple retailers

(۵) : Mixed retail businesses

تعارفیهای خردۀ فروشی که به صورت سازمانهای غیر انتفاعی فعالیت می‌کنند؛ فروشگاههای حراجی که تمام یا بخشی از کالاهای خود را با تخفیف به فروش می‌رسانند؛ و فروش از طریق پست که حدود بیست میلیون نفر بطور منظم از طریق آن خرید می‌نمایند. البته در سالهای اخیر این بخش تغییراتی یافته که عبارتند از: افزایش فروش در فروشگاههای زنجیره‌ای و افزایش تعداد فروشگاههای سلف‌سرویس و افزایش در بهره‌گیری از خدمات کامپیوترا. لازم به یاد آوری است که بخش اخیر در برگیرنده سوپرمارکتها، سوپر استورها^(۱) و هایپرمارکتها^(۲) نیز می‌باشد.

بول و بانکداری :

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

محور سیستم بانکی در انگلستان بانک مرکزی این کشور موسوم به "بانک انگلیس"^(۳) است. این بانک در سال ۱۶۹۴ م. تأسیس شد و در سال ۱۹۴۶ به صورت یک موسسه کامل دولتی درآمد. بانک انگلیس تابع خزانه‌داری کشور است بطوری که خزانه‌داری می‌تواند پس از مشورت با رئیس بانک، دستوراتی به بانک صادر نماید. بانک انگلیس وظیفه انحصاری نشر اسکناس و همچنین مدیریت قرضه ملی را نیز بر عهده دارد. ضمن اینکه این بانک حسابدار دولت و نماینده آن در مدیریت حسابهای ارزی نیز می‌باشد. همچنین نظرارت بر فعالیت کلیه بانکها بر عهده بانک انگلیس بوده و بنا بر

(۱) : Super Markets

(۲) : Hypermarkets

(۳) : Bank of England

قانون بانکی ۱۹۴۶ می‌تواند هر نوع اطلاعاتی را از آنها درخواست نماید و در صورت تأثیر خزانه‌داری برای آنها دستوراتی هم صادر کند. در سیستم بانکی انگلستان موسسات مالی مختلفی وجود دارند که در بازارهای داخلی و ارز اروپا یو فعالیت می‌کنند و عبارتند از: موسسات سپرده‌پذیر^(۱)، موسسات سرمایه‌گذاری^(۲)؛ و موسسات تخصصی^(۳). موسسات سپرده‌پذیر بطورکلی شامل: بانک‌های ارائه‌کننده خدمات جزء^(۴)، بانک‌های بازرگانی^(۵)، بانک‌های خارجی^(۶)، بانک‌های خارجی بریتانیا، موسسات تنزیلی^(۷)، شرکتهاي تأمین‌کننده فعالیتهاي ساختماني^(۸)، و بانک‌پس‌انداز ملی^(۹)، می‌باشد. موسسات سرمایه‌گذار نیز عبارتند از: شرکتهاي بيمه (لويذر^(۱۰)، دلالهای بيمه و ECD^(۱۱))؛ مندوقه‌های بازنژستگی^(۱۲)؛ و تراست‌های سرمایه‌گذاری^(۱۳). موسسات تخصصی در انگلستان به چهار دسته ذیل تقسیم می‌شوند: موسسات مالی^(۱۴)،

- (۱): Deposit taking institutions
- (۲): Investing institutions
- (۳): Specialised institutions
- (۴): Retail banks
- (۵): Merchant banks
- (۶): Overseas banks
- (۷): Discount houses
- (۸): Building societies
- (۹): National Savings bank
- (۱۰): Lloyds
- (۱۱): European Community Directives
- (۱۲): Pension funds
- (۱۳): Investment and unit trusts
- (۱۴): Finance Houses

شرکتهای اجاره (۱)، شرکتهای عامل (۲)، و شرکتهای سهامی مالی (۳).

بازارهای مالی در انگلستان به بخش‌های مختلفی تقسیم می‌شوند. اصلیترین بازارهای مالی سازمان یافته داخلی، بازارهای اوراق بهادار است که بورس سهام (۴) و بازارهای پولی مهترین آنها هستند. سایر بازارهای مهم در لندن عبارتند از: بازار ارز، بازار سلف مالی (۵)، بازارهای اوراق قرضه اروپائی و امریکائی، بازار Eurobond & Eurodollar) بیمه لویدز، بازار شمشش طلا و بازار کالا.

بازارگانی خارجی :

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

انگلیسی‌ها از دیرباز ملتی بازارگان بوده و از صادرکنندگان عمدۀ بهشمار می‌آمدند بطوری که در قرن‌های اخیر کالاهای ساخت انگلستان به تمام کشورهای جهان صادر می‌شده است. در طی دوره سلطنت "الیزابت اول"، انگلستان از کشتیهای اسپانیایی شمشهای طلا و نقره را - که به مقصد هلند حمل می‌شد - می‌دزدید. این کار باعث بستهشدن بنادر هلند - توسط اسپانیایی‌ها - بر روی کشتیهای انگلیسی گردید. همچنین در این دوره فروش مستقیم اجنبی‌س به مصرف‌کنندگان جای خود را به فروش از طریق واسطه‌های

(۱۶) : Leasing companies

(۱۷) : Factoring companies

(۱۸) : Finance corporation

(۱۹) : Stock exchange

(۲۰) : Financial futures market

خارجی - که در رام آن انگلستان قرار داشت - داده بود. در انگلستان تا پیش از قرن شانزدهم نظام صنفو برقرار بود لیکن در این قرن جای خود را به سیستم سرمایه‌داری بازرگانی داد که به واسطه آن نظام بازارگانی خارجی یا "ماوراء‌بخار" تشکیل گردید. در نیمه‌دوم قرن هیجدهم در اروپا انقلاب صنعتی واقع گردید و برای بسیاری از مردم ایجاد اشتغال نمود. قرن نوزدهم نسل تازه‌ای را به وجود آورد که "سرمایه‌داران بزرگ" خوانده می‌شدند. در طی این قرن کمیابی هندشرقی از بین رفت و بطور کلی در قرن نوزدهم ، بازرگانی گسترش یافت و از امنیتی که پیش از آن سابقه نداشت پرخوردار گردید. پس از تماحب کاتال سوئز - توسط دیزرائیلی - بازرگانی انگلستان با شرق سرعت بیشتری یافت. نیروی دریایی این کشور در کلیه آبهای جهان حضور داشت و قلمروهای تازه‌ای در کانادا ، آفریقا ، آسیا و استرالیا و نواحی اطراف آن می‌گشود و شهر لندن به صورت بزرگترین شهر نامی جهان و مرکز معاملات فلز و سنگهای فلزی درآمد. پس از آن در پی جنگ با بوئرها آفریقای جنوبی به تصرف انگلستان درآمد و در این دوره اندیشه ایجاد امپراتوری بتدریج نجف گرفت و انگلستان ابتدا زنگبار و سپس نیجریه و آنگاه سایر نقاط آفریقا را به تصرف درآورد. در اوایل قرن بیستم با بوجود آمدن دو قدرت بازرگانی دیگر یعنی آمریکا و آلمان توان بازرگانی انگلستان روبه افول نهاده با فرا رسیدن بحران بزرگ در سال ۱۹۲۹ ضعف بازرگانی انگلستان شدت بیشتری یافت.

لیکن پس از پایان جنگ دوم جهانی با زرگانی انگلیس مجدداً " رونق یافت . در سالهای آخر دهه ۱۹۷۰ این کشور بخش قابل توجهی از کل با زرگانی جهان را در دست داشته است و در این زمان تقریباً $\frac{1}{3}$ از مایحتاج غذایی و بخشی از نیازهای صنعتی خود را - کم درگذشته مواد اولیه بود لیکن در این زمان بیشتر شامل ماشین آلات بود ، از طریق واردات تأمین می کرده است . در سال ۱۹۸۶ ارزش صادرات مرئی این کشور بالغ بر ۷۲۸۰۰ میلیون پوند بوده است . با وجود آنکه در طی سالهای ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶ هم واردات و هم صادرات از نظر کمیت به ترتیب $\frac{3}{4}/\frac{6}{7}$ و $\frac{3}{7}/\frac{2}{7}$ درصد افزایش یافته است ، لیکن شاخص ارزش واحد صادرات و واردات به ترتیب $\frac{4}{8}/\frac{7}{7}$ و $\frac{7}{7}/\frac{4}{8}$ درصد افزایش داشتند .

جدول شماره ۱۶- واردات و صادرات انگلستان در طی سالهای ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶

رابطه صادله *	شاخص ارزش واحد $1980 = 100$	شاخص مقداره $= 100$ $1980 = 100$		اورزش (میلیون پوند)		صادرات f.o.b	واردات f.o.b
		صادرات	واردات	صادرات	واردات		
۹۸/۸	۱۴۵/۲	۱۴۲/۵	۱۲۶	۱۱۸/۷	۸۰۲۸۹	۷۸۱۱۱	۱۹۸۵
۱۰۱/۹	۱۳۴	۱۳۶/۴	۱۳۲/۹	۱۲۳/۱	۸۱۰۹۸	۷۲۸۴۳	۱۹۸۶

مأخذ: C.O.I. Britain 1988, p. 375.

انگلستان از دیرباز صادرکننده سنتی کالاهای صنعتی و واردکننده مواد غذایی و مواد اولیه (Basic material) بوده است ، لیکن در سالهای اخیر کالاهای صنعتی سهم کمتری در صادرات این کشور داشته‌اند . هرچند که در سال ۱۹۸۶ به دلیل کاهش قیمت نفت سهم کالاهای صنعتی در کل صادرات از ۸۴ درصد در سال ۱۹۷۵ به است . سهم کالاهای صنعتی در کل صادرات از ۸۴ درصد در سال ۱۹۷۵ به

۷۵ درصد در سال ۱۹۸۶ کاهش یافت. قابل توجه است که سهم کالاهای صنعتی ساخته شده (۱) در طی مدت مذکور از ۲۳ به ۴۲ درصد افزایش یافته است. بطوری که ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقل حدود $\frac{1}{3}$ از صادرات و نیز $\frac{1}{3}$ از واردات این کشور را تشکیل داده است. صادرات منسوجات نیز در سال ۱۹۷۰، حدود ۵ درصد از کل صادرات انگلستان را بخود اختصاص داده است حال آنکه سال ۱۹۸۶ این نسبت را تنها $\frac{2}{3}$ درصد نشان می‌دهد. در طی همین سال این ارقام در مورد وسائل نقلیه به ترتیب حدود ۱۱ و ۵ درصد بوده است. در طی سالهای ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۶، سهم خواربار، مشروبات و دخانیات از کل واردات از ۲۲ درصد به حدود ۱۲ درصد و در همین مدت مواد اولیه نیز از ۱۶ درصد به ۶ درصد کاهش یافته است. از اواسط دهه ۱۹۷۰، کشف و استخراج نفت از دریای شمال تحول زیادی در بازارگانی خارجی انگلستان ایجاد نموده است. در سال ۱۹۸۶ صادرات انواع سوخت (از نظر مقدار) بیش از پنج برابر صادرات سال ۱۹۷۵ بود. در حالی که واردات آن به کمتر از $\frac{2}{3}$ مقدار واردات در سال ۱۹۷۵ بالغ گردید. در طی سالهای ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۶، سهم صادرات مواد سوختی از ۴ درصد به ۱۲ درصد افزایش یافت در حالی که واردات آن از ۱۸ درصد به ۷ درصد کاهش یافست در سال ۱۹۸۶ کاهش بیهای نفت موجب کاهش سهم سوختها در کل صادرات این کشور گردید.

سیاستهای بازارگانی انگلستان در دهه‌های اخیر برپا یافته توسعه روایط بازارگانی با کشورهای سرمایه‌داری غرب‌بنا گردیده

(۱): Finished manufacture

جدول شماره ۱۲۰ - ترکیب کالاهای ارزش مادرات و واردات انگلستان در سال ۱۹۸۶
واحد: میلیون پوند

واردات (c.i.f)		مادرات (f.o.b)		
	ارزش سهم (درصد) میلیون بوند	سهم (درصد) میلیون بوند	ارزش سهم (درصد) میلیون بوند	
۲۴/۸	۲۱۲۴۹	۲۲/۲	۱۶۲۰۸	کالاهای غیر صنعتی (non-manufactures)
۱۱/۷	۱۰۰۵۷	۷/۵	۵۴۷۸	مواد غذایی، مشروبات و دخانیات
۵/۸	۴۹۸۸	۷/۸	۳۰۴۶	مواد اولیه
۷/۲	۶۷۹۴	۱۱/۹	۸۵۸۳	سوختها
۷۱	۶۱۲۲۲	۷۴/۸	۵۴۵۹۵	کالاهای صنعتی (manufactured goods)
۲۶/۲	۲۲۶۷۲	۲۸/۳	۲۰۵۷۱	کالاهای نیمه ساخته : (semi-manufactures)
				شامل :
۸/۰	۷۲۴۶	۱۲/۲	۹۶۹۲	مواد شیمیایی
۷/۷	۲۱۶۲	۴/۲	۱۷۱۲	منسوجات
۲/۱	۱۷۹۶	۲/۸	۱۸۸۷	آهن و
۲/۱	۱۸۲۶	۲/۱	۱۵۵۲	فلزات غیر آهنی
۱/۹	۱۵۴۴	۲	۱۲۶۵	کالاهای ساخته شده فلزی
۸	۵۸۸۸	۶	۴۲۸۷	سایر
۴۶/۷	۴۰۱۶۰	۴۶/۵	۲۲۹۲۵	کالاهای ساخته شده : (finished manufactures)
				شامل :
۲۲/۵	۱۹۲۹۵	۲۵/۱	۱۸۲۱۴	ماشین آلات
۹/۲	۷۹۵۰	۵/۴	۳۹۵۴	وسایط نقلیه جاده‌ای
۳/۶	۲۰۷۸	۴/۲	۲۱۲۸	پوشاک، کفش، ابزار علمی و دستگاههای عکاسی
۷/۷	۵۵۷۵	۹/۸	۷۱۲۲	سایر
۷/۲	۱۸۸۴	۲	۲۲۰۶	متفرقه
۱۰۰	۱۸۰۶۶	۱۰۰	۷۳۰۰۹	جمع

مأخذ: C.O.I. Britain 1988, p.376.

است . درین این کشورها دوکشور ایالات متحده آمریکا و آلمان غربی بیشترین سهم را در بازرگانی خارجی انگلستان داشته و عمده‌ترین طرفهای تجاری این کشور به شمار می‌رود . حال آنکه در سالهای اخیر به روابط با سایر کشورهای توسعه یافته غربی نیز توجه شده است . و به موازات افزایش اهمیت این کشورها (در دوستدهای خارجی انگلستان) از اهمیت کشورهای در حال توسعه و تولیدکنندگان نفت کاسته شده است . مبادلات با زرگانی انگلستان با کشورهای بلوک شرق بسیار ناچیز است و نقش چندانی از کل بازرگانی این کشور ندارد .

در سال ۱۹۷۰، حدود ۷۳ درصد از صادرات انگلستان ، به کشورهای توسعه یافته غرب صورت گرفته است . ضمن اینکه واردات آن نیز به همین مقدار از این کشورها بوده است . و این درحالی است که در سال ۱۹۸۶ این نسبت به ترتیب ۷۹ و ۸۵ درصد را نشان می‌دهد . در حدود نیمی از مبادلات بازرگانی انگلستان با کشورهای عضو جامعه اروپا صورت می‌پذیرد . در سال ۱۹۷۲ (یک سال قبل از الحاق انگلستان به جامعه اروپا) این نسبت معادل $\frac{1}{3}$ بوده است . اهمیت بازرگانی این کشور با سایر کشورهای " مشترک‌المنافع " نیز در حال کاهش است . در طی سالهای ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۶ آمریکا بزرگترین بازار برای کالاهای انگلیسی بود . در حالی که در سالهای ۱۹۸۲ تا ۱۹۸۶ آلمان غربی بزرگترین صادرکننده کالا به انگلستان به شمار می‌آمد . در سال ۱۹۸۶ ایالات متحده آمریکا ۱۴ درصد از صادرات انگلستان را دریافت کرد . و حال آنکه در همین سال آلمان غربی تنها ۱۶ درصد از واردات این کشور را تأمین نموده

است . در سال‌های اخیر تغییرات زیادی در روند بازارگانی خارجی انگلستان واقع گردیده است . در دهه ۱۹۷۰ کشورهای تولیدکننده نفت در نتیجه افزایش درآمدهای نفتی ، واردات خود را از کشورهای مختلف (از جمله انگلستان) به سرعت افزایش دادند بطوری که در سال ۱۹۸۰ این کشورها ، ۱۲ درصد از صادرات انگلستان را دریافت کردند . پس از آن به دلیل کاهش قیمت نفت ، واردات آنها از انگلستان کاهش یافت و در سال ۱۹۸۶ به ۸ درصد تنزل یافست . در سال ۱۹۷۳ کشورهای تولیدکننده نفت ۱۵ درصد از واردات انگلستان را تأمین نمودند لیکن پس از دستیابی این کشورها به خودکفایی ، در زمینه نفت این نسبت در سال ۱۹۸۶ به ۲ درصد کاهش یافت . در حال حاضر ژاپن حدود ۶ درصد از واردات انگلستان را تأمین می‌نماید که این مقدار نسبت به ده سال قبل دو برابر شده است .

جدول شماره ۱۸- میادلات بازارگانی انگلستان با هر چهاری بازارگانی سده آن گذور در سال ۱۹۸۶

میادلات (درصد)	اورژش (میلیون پونتنه)	میادلات (درصد)	اورژش (میلیون پونتنه)
مقدرات به:			
۱۲/۲	۱۹۱۲۹	۱۲/۱	۱۰۲۴۰
۹/۸	۸۷۷۸	۱۱/۷	۸۶۷۲
۸/۰	۷۷۷۹	۸/۰	۵۹۳۰
۷/۷	۶۹۱۰	۷/۰	۵۹۴۲
۶/۷	۴۹۷۲	۶/۲	۷۸۷۲
۶/۲	۴۹۸۸	۶/۱	۶۴۵۸
۴/۷	۴۰۸۷	۴/۱	۴۴۷۱
۴/۱	۴۱۶۵	۴/۱	۴۴۰۸
۴/۲	۴۰۸۹	۴/۰	۴۹۰۵
۴/۰	۴۱۱۹	۴/۰	۴۷۹۸

C.O.I., Britain 1988, p. 378